

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII DLA KLASY VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 22 W RYBNIKU

według podręcznika „Wierzę w Kościół” nr AZ-23-01/10-PO-2/13

zgodnego z programem nauczania nr AZ-2-01/10

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- b) odmawia wszelkiej współpracy,
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, katechizm	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza) dokładna znajomość modlitw i katechizmu z wyjaśnieniem 	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatów z lekcji dokładna znajomość modlitw i katechizmu 	<ul style="list-style-type: none"> przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami znajomość modlitw i katechizmu, minimalne błędy 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu znajomość modlitw i katechizmu, błędy 	<ul style="list-style-type: none"> skojarzenia z treścią cytatu znajomość modlitw i katechizmu, liczne błędy 	<ul style="list-style-type: none"> brak jakiegokolwiek znajomości cytatów brak jakiegokolwiek znajomości modlitw i katechizmu
2. Zeszyt przedmiotowy	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie tematy zapisy prace domowe staranne pismo własne materiały ilustracje itp. 	<ul style="list-style-type: none"> starannie prowadzony wszystkie tematy i notatki prace domowe 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt czytelny braki notatek, prac domowych (do 40% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> brak zeszytu
3. Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> powiązane z tematem niestaranne 	<ul style="list-style-type: none"> widać próby wykonania pracy na temat 	<ul style="list-style-type: none"> praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Testy i sprawdziany	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie polecenia wykonane poprawnie rozwiązane też zadanie dodatkowe 	<ul style="list-style-type: none"> 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe) 	<ul style="list-style-type: none"> 75% zadań podstawowych 50% wymagań rozszerzających 	<ul style="list-style-type: none"> 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji) 	<ul style="list-style-type: none"> 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych 	<ul style="list-style-type: none"> poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku i zeszytach uzupełnione wiedzą spoza programu wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych 	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych

6. Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zawsze przygotowany do lekcji często zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy 	<ul style="list-style-type: none"> mało aktywny na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> niechętny udział w lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, praca na rzecz Kościoła i inne	<ul style="list-style-type: none"> wiele razy pomaga w różnych pracach pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie) 	<ul style="list-style-type: none"> starannie wykonuje powierzone przez katechetę zadania przejawia postawę apostołską 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych 			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Blok tematyczny	Temat w podręczniku	Efekty kształcenia wg Podstawy Programowej (Treści) Uczeń:	Metody i techniki	Wymagania	
				Podstawowe Uczeń:	Ponadpodstawowe uczeń:
I. Tajemnica Kościoła Chrystusowego	1. Duch Święty zstąpił na uczniów, aby pozostać z nimi na zawsze	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać Objawienie Boże i nauczanie Kościoła odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego referuje wydarzenia i teksty biblijne odnoszące się do podstawowych prawd wiary Kościoła opisuje działanie Ducha Świętego w Kościele i na świecie 	pogadanka, schematyczny rysunek, uroczyste czytanie Pisma Świętego, wykonywanie zadań w kartach pracy, artykuł prasowy lub wywiad	<ul style="list-style-type: none"> wie, w jakich okolicznościach nastąpiło zesłanie Ducha Świętego; potrafi wymienić znaki towarzyszące temu wydarzeniu; wyjaśnia, na czym polegała przemiana, jaka dokonała się w apostołach pod wpływem Ducha Świętego; 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, że konsekwencją zesłania Ducha Świętego jest początek działalności Kościoła jako wspólnoty wierzących posłanej do świata; potrafi odnieść omawiane wydarzenie do własnego życia.

		<ul style="list-style-type: none"> → posługuje się symbolami, odczytuje je i interpretuje → rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej 			
2. Kim jest Duch Święty?	<ul style="list-style-type: none"> → referuje wydarzenia i teksty biblijne odnoszące się do podstawowych prawd wiary Kościoła → opisuje działanie Ducha Świętego w Kościele i na świecie → posługuje się symbolami, odczytuje je i interpretuje 	<p>pogadanka, praca z tekstem, uproszczona synektyka, tworzenie symbolicznego rysunku, indywidualne wykonywanie zadań w kartach pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> → wie, kim jest Duch Święty; → rozumie naukę u Ducha Świętym zawartą w <i>Wyznaniu wiary</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> → zna biblijne symbole Ducha Świętego oraz potrafi wyjaśnić ich sens; → podejmuje refleksje nad własną relacją do Ducha Świętego. 	
3. Życie pierwszych wspólnot chrześcijańskich	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać Objawienie Boże i nauczanie Kościoła → opisuje działanie Ducha Świętego w Kościele i na świecie → rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej → podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu Kościoła, rodziny, szkoły i społeczeństwa → wskazuje własne miejsce w rodzinie, szkole, Kościele i innych społecznościach 	<p>pogadanka, „burza mózgów”, tworzenie modelu wspólnoty, analiza tekstu biblijnego, praca z mapą, scenka pantomimiczna, indywidualne wykonywanie zadań w kartach pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> → wie, czym charakteryzowało się życie pierwszej gminy chrześcijańskiej; → potrafi omówić rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa na podstawie mapy; 	<ul style="list-style-type: none"> → rozumie wpływ postawy pojedynczych osób na jakość funkcjonowania całej wspólnoty; → wyjaśnia, dlaczego życie pierwszych wspólnot chrześcijańskich może być wzorem dla dzisiejszego Kościoła; → planuje własne zaangażowanie w rozwój Kościoła. 	
4. Niedziela pamiątką naszego zbawienia	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim → wskazuje, jak zastosować wskazania prawa Bożego w konkretnych sytuacjach życiowych → przejawia refleksyjną postawę 	<p>pogadanka, analiza etymologiczna i semantyczna słowa „niedziela”, praca z tekstem, rozwijanie argumentów, indywidualne wykonywanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> → potrafi wyjaśnić, dlaczego chrześcijanie świętują niedzielę; → rozumie, do czego zobowiązuje chrześcijanina trzecie przykazanie Dekalogu oraz pierwsze przykazanie kościelne. 	<ul style="list-style-type: none"> → potrafi podać argumenty przemawiające za nieopuszczaniem niedzielnej Eucharystii. 	

		wobec różnych sytuacji życiowych i zobowiązań moralnych → wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego	zadań w kartach pracy, dywanik pomysłów	→ wie, że chrześcijańskie świętowanie polega na udziale we Mszy Świętej i odpoczynku;	
5. Misja Świętego Piotra	→ odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego → integruje wydarzenia i teksty biblijne z liturgią, rokiem liturgicznym i zwyczajami, aktualnymi wyzwaniem życiowymi → podaje przykłady ludzi modlitwy → wskazuje na wybranym przykładzie wpływ modlitwy na życie człowieka → wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych	zagadka, skojarzenia, praca z tekstem biblijnym, streszczenie opowiadanie, tworzenie ilustracji do tekstu, nadawanie tytułów wydarzeniom, praca z obrazem, śpiew	→ wie, że Święty Piotr został wybrany przez Chrystusa do prowadzenia Kościoła; → zna najważniejsze wydarzenia z życia Świętego Piotra; → wie, że w Piśmie Świętym znajdują się dwa listy Piotra Apostoła;	→ potrafi wskazać, do czego Święty Piotr w swoich listach wzywa uczniów Chrystusa; → rozumie, że święty Piotr może być dla nas wzorem do naśladowania.	
6. Hierarchiczna struktura Kościoła	→ wskazuje, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać Objawienie Boże i nauczanie Kościoła → rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej → podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu Kościoła, rodziny, szkoły i społeczeństwa → wskazuje własne miejsce w rodzinie, szkole, Kościele i innych społecznościach	metoda oglądowa: pokaz, odkrywanie analogii, praca z tekstem, analiza wykresu, układanie tytułów kościelnych według hierarchii, indywidualne wykonywanie zadań w kartach pracy	→ wie, że Chrystus przygotował apostołów do kierowania Kościołem; → rozumie pojęcie hierarchicznej struktury Kościoła;	→ potrafi wyjaśnić, jak rozwijała się hierarchia w początkach istnienia Kościoła; → wie, jaka postawa wiernych wobec przedstawicieli hierarchii służy dobru Kościoła.	
7. Święty Paweł – niestrudzony głosiciel Dobrej Nowiny	→ wskazuje na wybranym przykładzie wpływ modlitwy na życie człowieka → rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i	praca z obrazem, metoda panoramy, prezentacja multimedialna lub pisanie odpowiedzi na list,	→ wie, kim był Święty Paweł, wymienia najważniejsze wydarzenia z jego życia; → wyjaśnia, dlaczego nazywamy go Apostołem Narodów;	→ potrafi wykazać, że działalność Świętego Pawła była realizacją Chrystusowego posłannictwa; → potrafi wskazać szanse i	

		<p>koleżeńskej</p> <p>→ włącza się w różne formy apostołstwa oraz pomocy misjom <i>ad gentes</i></p> <p>→ wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych</p> <p>→ wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego</p>	<p>praca z mapą, ustalanie chronologii wydarzeń, śpiew, pogadanka</p>		<p>zagrożenia działalności misyjnej w dzisiejszych czasach;</p> <p>→ podejmuje refleksję nad swoim zaangażowaniem misyjnym i apostołskim.</p>
8. Być chrześcijaninem to należeć do Chrystusa	<p>→ wskazuje, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać Objawienie Boże i nauczanie Kościoła</p> <p>→ referuje wydarzenia i teksty biblijne odnoszące się do podstawowych prawd wiary Kościoła</p> <p>→ wskazuje biblijne podstawy sakramentów</p> <p>→ wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania</p> <p>→ wskazuje, jak pracować nad rozwojem sumienia chrześcijańskiego</p> <p>→ wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu</p> <p>→ angażuje się we własny rozwój emocjonalny i społeczny</p>	<p>opowiadka, plakat lub mapa myśli, analiza tekstu biblijnego, rozmowa kierowana, ciche czytanie ze zrozumieniem, wykonywanie zadań w kartach pracy, śpiew</p>	<p>→ wyjaśnia, co to znaczy być chrześcijaninem;</p> <p>→ potrafi wyjaśnić, na czym polega udział w potrójnej misji Chrystusa: kapłańskiej, prorockiej i królewskiej;</p> <p>→ wie, że Chrystus jest z nami w słowie Bożym i sakramentach;</p>	<p>→ rozumie, że bycie chrześcijaninem zobowiązuje do pracy nad sobą;</p> <p>→ podejmuje refleksję nad godnością człowieka, chrześcijanina.</p>	
9. Winnica Pańska	<p>→ wskazuje, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać Objawienie Boże i nauczanie Kościoła</p> <p>→ odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego</p> <p>→ posługuje się symbolami, odczytuje je i interpretuje</p> <p>→ rozwija poczucie przynależności</p>	<p>praca z tekstem biblijnym w parach (słowa-klucze), rozmowa kierowana</p>	<p>→ zna trzy biblijne obrazy Kościoła;</p> <p>→ wskazuje na podstawie biblijnych obrazów Kościoła relację łączącą Boga z ludźmi;</p>	<p>→ wyjaśnia, jakie duchowe korzyści uzyskuje człowiek trwający w jedności z Kościołem;</p> <p>→ rozpoznaje swoje miejsce we wspólnocie Kościoła.</p>	

		<p>do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej</p> <p>→ podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu Kościoła, rodziny, szkoły i społeczeństwa</p> <p>→ wskazuje własne miejsce w rodzinie, szkole, Kościele i innych społecznościach</p>			
	10. Kościół – jeden, święty, powszechny i apostołski	<p>→ wskazuje, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać Objawienie Boże i nauczanie Kościoła</p> <p>→ rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej</p> <p>→ podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu Kościoła, rodziny, szkoły i społeczeństwa</p>	„budowanie muru”; rozmowa kierowana, praca indywidualna	<p>→ wymienia cztery przymioty Kościoła;</p> <p>→ wyjaśnia, z czego wynikają przymioty Kościoła;</p>	→ ukazuje ich znaczenie i przejawy w życiu wspólnoty Kościoła.
	11. Duch Święty działa w swoim Kościele	<p>→ odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego</p> <p>→ opisuje działanie Ducha Świętego w Kościele i na świecie</p> <p>→ podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu Kościoła, rodziny, szkoły i społeczeństwa</p> <p>→ wskazuje własne miejsce w rodzinie, szkole, Kościele i innych społecznościach</p>	praca zespołowa z podręcznikiem, wypełnianie karty pracy, rozmowa kierowana	<p>→ wyjaśnia, czym są charyzmaty i podaje kilka ich przykładów z listów Świętego Pawła;</p> <p>→ tłumaczy, jaka jest różnica między darami Ducha Świętego a charyzmatami;</p>	→ podaje propozycje własnego zaangażowania w swojej wspólnotie parafialnej.
II. Siedem Sakramentów Kościoła	12. Chrystus nas uświęca poprzez sakramenty	<p>→ wskazuje biblijne podstawy sakramentów</p> <p>→ wskazuje proste teksty liturgiczne odnoszące się do poszczególnych sakramentów</p> <p>→ wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim</p> <p>→ wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów,</p>	praca zespołowa – wypełnianie tabeli, segregowanie ilustracji, rozmowa kierowana	<p>→ wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu człowieka;</p> <p>→ umie dokonać podziału sakramentów na trzy grupy: sakramenty wtajemniczenia, uzdrowienia i sakramenty w służbie komunii;</p>	→ tłumaczy, czym jest forma i materia sakramentów, podaje przykłady.

		zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania			
13. W chrzcie świętym otrzymujemy nowe życie	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje biblijne podstawy sakramentów → wskazuje proste teksty liturgiczne odnoszące się do poszczególnych sakramentów → wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim → wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania → wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu → wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego 	praca z obrazem, refleksja, praca z podręcznikiem, wypełnianie kart pracy, uroczyste czytanie Pisma Świętego, pogadanka, „słoneczko”, wypełnianie kart pracy	<ul style="list-style-type: none"> → wie, jakie zadanie Pan Jezus zostawił swoim uczniom; → rozumie, że do zbawienia jest potrzebny chrzest święty oraz wiara; → wymienia konsekwencje przyjętego chrztu świętego; 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia, na jakiej podstawie chrzci się małe dzieci; → wie, że wiara otrzymana na chrzcie świętym jest skarbem, który należy rozwijać; → podaje przykłady rozwijania swojej wiary; → uzasadnia, co to znaczyć być chrześcijaninem. 	
14. Bierzmowanie – obdarzenie mocą Ducha Świętego	<ul style="list-style-type: none"> → opisuje działanie Ducha Świętego w Kościele i na świecie → wskazuje biblijne podstawy sakramentów → wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim → wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania → wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym 	akrostych, opowiadanie, pogadanka, praca z podręcznikiem wypełnianie kart pracy, uroczyste czytanie Pisma Świętego, praca z Pismem Świętym, refleksja	<ul style="list-style-type: none"> → wie, jakimi darami obdarza człowieka Duch Święty; → wyjaśnia, jakie jest znaczenie poszczególnych darów; → rozumie, czym są dary Ducha Świętego; → wskazuje, że czasem szczególnego otrzymywania darów Ducha Świętego jest sakrament bierzmowania; → wymienia dary Ducha Świętego; 	<ul style="list-style-type: none"> → podaje przykłady realizacji tych darów w codziennym życiu; → rozumie potrzebę bycia świadkiem w swoim środowisku; → układa modlitwę z prośbą o dary i owoce Ducha Świętego. 	

		<p>życiu</p> <p>→ reaguje na niewłaściwe zachowania w określonej grupie</p>			
15. Eucharystia «chlebemżycia»	<p>→ posługuje się symbolami, odczytuje je i interpretuje</p> <p>→ wskazuje biblijne podstawy sakramentów</p> <p>→ wskazuje proste teksty liturgiczne odnoszące się do poszczególnych sakramentów</p> <p>→ wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim</p> <p>→ wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania</p>	<p>tworzenie zestawienia, uroczyste czytanie Pisma Świętego, pytania do tekstu, pogadanka, praca z podręcznikiem, wypełnianie kart pracy, śpiew piosenki</p>	<p>→ wie, że Chrystus nazwał siebie „chlebem życia”;</p> <p>→ zna słowa ustanowienia Eucharystii;</p>	<p>→ wskazuje na życie wieczne jako owoc spotkania się z Chrystusem w Eucharystii;</p> <p>→ rozumie, że Eucharystia powinna być częścią codziennego życia człowieka.</p>	
16. Droga powrotu do Boga – pokuta i pojednanie	<p>→ wskazuje biblijne podstawy sakramentów</p> <p>→ wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim</p> <p>→ wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania</p> <p>→ wskazuje różnicę między dobrem i złem w podstawowych sytuacjach moralnych</p> <p>→ dostrzega konsekwencje dobra i zła</p> <p>→ uzasadnia wartość sakramentu pokuty i pojednania</p>	<p>opowiadanie, pogadanka, śpiew piosenki, słowa-kłucze, praca z podręcznikiem, wypełnianie kart pracy</p>	<p>→ wie, w jakich okolicznościach Pan Jezus ustanowił sakrament pokuty i pojednania;</p> <p>→ zna słowa Pana Jezusa wypowiedziane w Wieczerniku po zmartwychwstaniu;</p> <p>→ wie, kto otrzymał władzę odpuszczania grzechów;</p> <p>→ wymienia warunki sakramentu pokuty i pojednania;</p>	<p>→ wyjaśnia istotę poszczególnych warunków sakramentu pokuty i pojednania;</p> <p>→ rozróżnia grzech śmiertelny od grzechu powszedniego;</p> <p>→ rozumie potrzebę regularnego korzystania z tego sakramentu;</p> <p>→ wymienia duchowe korzyści płynące z sakramentu pokuty i pojednania.</p>	
17. Sakrament namaszczenia chorych	<p>→ wskazuje proste teksty liturgiczne odnoszące się do poszczególnych sakramentów</p> <p>→ wskazuje znaczenie</p>	<p>opowiadanie, piramida priorytetów, pogadanka, praca z</p>	<p>→ wie, czego oczekują osoby chore, cierpiące;</p> <p>→ rozumie, że człowiek chory, cierpiący najistotniejszą</p>	<p>→ wie, jak przygotować mieszkanie na przybycie kapłana udzielającego sakramentu namaszczenia</p>	

		<p>sakramentów w życiu chrześcijańskim</p> <ul style="list-style-type: none"> → wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania → przejawia postawę szacunku i zaufania Bogu → wyraża słowami modlitwę dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby 	<p>Pismem Świętym oraz podręcznikiem, wypełnianie kart pracy</p>	<p>pomoc otrzymuje od Chrystusa;</p> <ul style="list-style-type: none"> → ukazuje sakrament namaszczenia chorych jako istotną pomoc osobom chorym, cierpiącym; → zna przebieg obrzędu sakramentu namaszczenia chorych; 	<p>chorych;</p> <ul style="list-style-type: none"> → podejmuje modlitwę za chorych, cierpiących.
18. Sakramenty w służbie bliźnim	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje proste teksty liturgiczne odnoszące się do poszczególnych sakramentów → wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim → wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania → rozumie, co znaczy być odpowiedzialnym → wyraża słowami modlitwę dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby → formułuje modlitwy tekstami biblijnymi i własnymi słowami 	<p>opowiadanie, praca z obrazem, praca z podręcznikiem, wypełnianie kart pracy, pogadanka, okienko informacyjne</p>	<ul style="list-style-type: none"> → zna znaczenie słowa: służyć, służba; → wskazuje na sakrament święceń oraz na sakrament małżeństwa jako sakramenty w służbie bliźnim; 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia, w czym przejawia się służba kapłanów wobec wiernych; → wskazuje sposoby służby osób połączonych sakramentalnym węzłem małżeńskim; → włącza się w modlitwę w intencji kapłanów oraz małżonków. 	
19. Znaczenie sakramentów w życiu chrześcijanina	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje biblijne podstawy sakramentów → wskazuje proste teksty liturgiczne odnoszące się do poszczególnych sakramentów → wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim → wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania 	<p>praca z podręcznikiem, wypełnianie kart pracy, pogadanka, uroczyste czytanie Pisma Świętego, kontemplacja obrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> → wie, że człowiek każdego dnia podejmuje różne decyzje, wybory; → rozumie, że człowiek powinien umieć ponosić konsekwencje dokonywanych wyborów i nie zniechęcać się trudnościami; → wie, że sakramenty święte są duchowymi darami; 	<ul style="list-style-type: none"> → zna słowa prefacji mówiącej o źródle sakramentów; → wyjaśnia znaczenie sakramentów świętych; → wskazuje, w jaki sposób Pan Jezus działa poprzez sakramenty święte; → włącza się w modlitwę dziękczynną za dar sakramentów świętych. 	

		<ul style="list-style-type: none"> → rozumie, co znaczy być odpowiedzialnym → wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu → wyraża słowami modlitwę dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby 			
III. Życie z Chrystusem we wspólnocie Kościoła	20. Wspólnota ludzi wierzących	<ul style="list-style-type: none"> → odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego → referuje wydarzenia i teksty biblijne odnoszące się do podstawowych prawd wiary Kościoła → posługuje się symbolami, odczytuje je i interpretuje → wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu → przejawia postawę szacunku i zaufania Bogu → rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej 	pokaz, minidrama, praca z tekstem, sieć relacji, rozmowa kierowana, śpiew, wypełnianie kart pracy	<ul style="list-style-type: none"> → wymienia prace pielęgnacyjne związane z uprawą winorośli; → wyjaśnia porównania zawarte we fragmencie J 15, 1-11; → wskazuje działania Boga, które pomagają człowiekowi być blisko Zbawiciela; 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia, na czym polega trwanie w Chrystusie; → rozumie, że Kościół jest wspólnotą wierzących w drodze do Boga; → charakteryzuje człowieka, który przynosi owoce miłości bliźniego.
	21. Każdy ma swoje zadania	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu → rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej → podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu Kościoła, rodziny, szkoły i społeczeństwa → rozwiązuje podstawowe sytuacje w duchu wiary chrześcijańskiej → odpowiedzialnie podejmuje własne zadania w najbliższym 	opowiadania, praca z obrazem, rozmowa kierowana, praca z tekstem, wypełnianie diagramu, wypełnianie kart pracy	<ul style="list-style-type: none"> → wymienia dary naturalne i nadprzyrodzone, które otrzymuje człowiek od Pana Boga; → wyjaśnia znaczenie darów dla wspólnoty Kościoła i społeczeństwa; → wylicza zadania, które wynikają z darów otrzymanych od Stwórcy; 	<ul style="list-style-type: none"> → charakteryzuje sposób realizacji zadań w kontekście miłości chrześcijańskiej; → planuje sposoby wypełniania zadań wynikających z własnego powołania chrześcijańskiego.

		otoczeniu			
22. Kościół uczy nas wytrwałości w wierze – przykazania kościelne	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać Objawienie Boże i nauczanie Kościoła → wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu → przejawia refleksyjną postawę wobec różnych sytuacji życiowych i zobowiązań moralnych → rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej → rozwiązuje podstawowe sytuacje w duchu wiary chrześcijańskiej → odpowiedzialnie podejmuje własne zadania w najbliższym otoczeniu 	praca z tekstem, praca z obrazem, rozmowa kierowana, „burza mózgów”, wypełnianie kart pracy	<ul style="list-style-type: none"> → definiuje pojęcie wiary; → wymienia obowiązki chrześcijanina wynikające z wyznawanej wiary; → wskazuje osoby i wydarzenia przyczyniające się do umocnienia lub osłabienia wiary; → zna przykazania kościelne; 	<ul style="list-style-type: none"> → proponuje sposoby pomocy ludziom, których wiara osłabła; → wyjaśnia, że przykazania kościelne są dla chrześcijanina pomocą w trwaniu w przyjaźni z Bogiem we wspólnocie Kościoła; → analizuje (ocenia) i podejmuje refleksję nad swoją wiarą. 	
23. Troska Kościoła o nasze zbawienie	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje biblijne podstawy sakramentów → wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim → wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania → wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu → wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego 	praca z tekstem, pokaz, rozmowa kierowana, wypełnianie kart pracy	<ul style="list-style-type: none"> → na podstawie tekstu Jud 20-23a wskazuje na zobowiązania wynikające z przyjęcia chrztu świętego; → wyjaśnia, jak katolik powinien odnosić się do ludzi wątpiących w wierze; 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia przesłanie pierwszych czterech przykazań kościelnych; → uzasadnia potrzebę przestrzegania tych przykazań w codziennym życiu. 	

24. Nasza troska o potrzeby wspólnoty Kościoła	<ul style="list-style-type: none"> → przejawia refleksyjną postawę wobec różnych sytuacji życiowych i zobowiązań moralnych → rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej → włącza się w akcje pomocy potrzebującym → odpowiedzialnie podejmuje własne zadania w najbliższym otoczeniu 	opowiadanie, pokaz, pisemna rozmowa, rozmowa kierowana, praca z tekstem, praca z obrazem	<ul style="list-style-type: none"> → definiuje pojęcie „troska”; → wymienia przejawy troski pierwszych chrześcijan o potrzeby bliźnich; → wymienia formy pomocy bliźnim praktykowane we wspólnocie Kościoła; 	<ul style="list-style-type: none"> → interpretuje piąte przykazanie kościelne; → kształtuje postawę troski o potrzeby wspólnoty Kościoła.
25. Jednomyślnie trwać w modlitwie	<ul style="list-style-type: none"> → odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego → wyraża słowami modlitwę dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby → formułuje modlitwy tekstami biblijnymi i własnymi słowami → podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu Kościoła, rodziny, szkoły i społeczeństwa → wskazuje własne miejsce w rodzinie, szkole, Kościele i innych społecznościach 	praca z tekstem, pokaz, gwiazda pytań, rozmowa kierowana	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia rolę modlitwy w życiu Pana Jezusa; → charakteryzuje modlitwę pierwszych chrześcijan; → analizuje modlitwę współczesnego Kościoła; 	<ul style="list-style-type: none"> → uzasadnia, dlaczego powinniśmy modlić się za wszystkich ludzi i w każdej sprawie; → podejmuje refleksję nad wartością osobistej modlitwy i miejscem własnej modlitwy we wspólnocie Kościoła.
26. Świadczyć o Chrystusie	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje znaczenie sakramentów w życiu chrześcijańskim → wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania → uzasadnia wartość sakramentu pokuty i pojednania → wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu → przejawia refleksyjną postawę 	opowiadanie, praca z tekstem, praca z obrazem, rozmowa kierowana, porównanie, wypełnianie kart pracy	<ul style="list-style-type: none"> → rozumie, że od chrztu świętego jest zakorzeniony w Kościele; → wyjaśnia, jakich wyborów dokonuje człowiek przystępujący do sakramentów: chrztu świętego, pojednania, Eucharystii; 	<ul style="list-style-type: none"> → charakteryzuje zobowiązania, które wpływają z tych sakramentów; → wymienia owoce, będące świadectwem chrześcijańskiego życia; → podejmuje refleksję nad własnym świadectwem wiary.

		<p>wobec różnych sytuacji życiowych i zobowiązań moralnych</p> <ul style="list-style-type: none"> → reaguje na niewłaściwe zachowania w określonej grupie → wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego 			
27. Misyjna działalność Kościoła	<ul style="list-style-type: none"> → rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej → podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu Kościoła, rodziny, szkoły i społeczeństwa → włącza się w akcje pomocy potrzebującym → włącza się w różne formy apostołstwa oraz pomocy misjom <i>ad gentes</i> → wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego 	<p>analiza tekstu biblijnego, praca z tekstem, praca z obrazem, praca w zespołach, czytanie z podziałem na role, wypełnianie kart pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> → wie, w jaki sposób apostołowie realizowali nakaz misyjny Chrystusa; → wyjaśnia, na czym polega działalność misyjna Kościoła; 	<ul style="list-style-type: none"> → rozumie, że każdy wierzący jest zobowiązany do zaangażowania w społeczną działalność Kościoła i szerzenia orędzia Bożego; → podaje przykłady czynnego udziału w misyjności Kościoła. 	
28. Nieść pomoc	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje, jak zastosować wskazania prawa Bożego w konkretnych sytuacjach życiowych → rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej → podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu Kościoła, rodziny, szkoły i społeczeństwa → włącza się w akcje pomocy potrzebującym → wskazuje własne miejsce w rodzinie, szkole, Kościele i 	<p>analiza tekstu biblijnego, praca z tekstem, praca z obrazem, rozmowa kierowana, metoda kodu, „słoneczko”</p>	<ul style="list-style-type: none"> → wie, że chrześcijanin jest powołany do troski o potrzebujących członków Kościoła; → wyjaśnia, na czym polega działalność charytatywna Kościoła; → zna znaczenie pojęć: charytatywny, wolontariusz; 	<ul style="list-style-type: none"> → wymienia formy pomocy potrzebującym praktykowane we wspólnocie Kościoła; → podejmuje refleksję nad własnym zaangażowaniem w działalność charytatywną Kościoła. 	

		innych społecznościach			
	29. Moja parafia	<ul style="list-style-type: none"> → rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej → podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu Kościoła, rodziny, szkoły i społeczeństwa → wskazuje własne miejsce w rodzinie, szkole, Kościele i innych społecznościach 	analiza tekstu biblijnego, praca z tekstem, praca w zespołach, rozmowa kierowana, metoda pokazowa z użyciem rekwizytów, śpiew	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia, czym jest wspólnota parafialna; → określa znaczenie wspólnoty parafialnej; → wie, że parafia jest środowiskiem życia i przeżywania wiary; 	<ul style="list-style-type: none"> → rozumie znaczenie niedzielnej Eucharystii jako wyrazu jedności członków miejscowego Kościoła; → podejmuje refleksję nad swoim miejscem we wspólnocie parafialnej.
	30. Odnaleźć własne miejsce we wspólnocie Kościoła	<ul style="list-style-type: none"> → rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej → podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu Kościoła, rodziny, szkoły i społeczeństwa → wskazuje własne miejsce w rodzinie, szkole, Kościele i innych społecznościach 	praca z tekstem, technika: „nieme impulsy do tekstu”, wypełnianie kart pracy, projektowanie plakatu, śpiew	<ul style="list-style-type: none"> → wie, że grupy i ruchy religijne w Kościele są obrazem różnorodności darów i charyzmatów powierzonych wiernym; → podaje przykłady grup i ruchów religijnych działających w Kościele; 	<ul style="list-style-type: none"> → potrafi poszukać własnego miejsca w funkcjonujących grupach i ruchach religijnych jako pomoc we wspólnotowym przeżywaniu wiary i w służbie Kościołowi.
IV. Jesteśmy włączeni w dziedzictwo Kościoła	31. Z małego nasienia – wielkie drzewo	<ul style="list-style-type: none"> → odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego → wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu → reaguje na niewłaściwe zachowania w określonej grupie → wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych → wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego 	praca z tekstem, synektyka, praca w grupach, „burza mózgów”, metoda oglądowa: praca z mapą, metoda biograficzna	<ul style="list-style-type: none"> → wie, kto i kogo powołał do głoszenia Ewangelii; → wyjaśnia sens i znaczenie słów Ewangelii o królestwie Bożym (Mk 4, 26-28); → rozumie, jak to się stało, że został obdarowany Dobrą Nowiną; 	<ul style="list-style-type: none"> → umie podać przykłady ludzi, którzy w szczególny sposób włączyli się w głoszenie Dobrej Nowiny; → wie, w jaki sposób można głosić Ewangelię w środowisku, w którym żyje.
	32. Włączenie narodu polskiego do Kościoła	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła z życiem narodu → wskazuje znaczenie sakramentów w życiu 	praca z tekstem, analiza tekstu biblijnego, rozmowa kierowana,	<ul style="list-style-type: none"> → wie, jakie konsekwencje wynikały z przyjęcia przez Mieszka I chrztu świętego; 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla narodu polskiego i Europy; → rozumie znaczenie chrztu

	powszechnego	chrześcijańskim → wskazuje konsekwencje wynikające z sakramentów, zwłaszcza chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania	metoda kodu, „słoneczko”		świętego dla każdego wierzącego.
33.	Święty Wojciech – patron budujących nowoczesną Europę	→ wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła z życiem narodu → wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych	praca z tekstem, analiza tekstów biblijnych, praca parami, metoda biograficzna, wypełnianie kart pracy, śpiew	→ opowiada o życiu św. Wojciecha; → rozumie, czym zaznaczył się w dziejach Polski Święty Wojciech; → wie, jakie znaczenie miała jego męczeńska śmierć;	→ wyjaśnia, dlaczego Święty Wojciech jest nazywany prekursorem integracji europejskiej; → umie wskazać, do czego dziś wzywa nas Święty Wojciech.
34.	Rozwój Kościoła w średniowiecznej Polsce	→ wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła z życiem narodu → rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej	rozmowa kierowana, opowiadanie, praca z obrazem, analiza tekstu biblijnego, praca z tekstem, praca w grupach, indywidualne wypełnianie kart pracy (odpowiedzi na pytania, wyszukiwanie informacji w tekście)	→ rozumie znaczenie Kościoła dla rozwoju życia i wiary w początkach narodu polskiego; → wskazuje na przejawy aktywności religijnej w średniowiecznej Polsce;	→ podaje przykłady wpływu Kościoła na rozwój średniowiecznej Polski.
35.	Wkład kultury chrześcijańskiej w rozwój Europy	→ wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła z życiem narodu → rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej	rozmowa kierowana, opowiadanie, praca z obrazem, analiza tekstu biblijnego, praca z tekstem, praca w grupach – wyszukiwanie informacji, słuchanie muzyki religijnej, indywidualne wypełnianie kart pracy	→ wie, czym jest kultura chrześcijańska; → rozumie znaczenie wartości religijnych w życiu społecznym i twórczości ludzkiej;	→ wymienia przejawy kultury chrześcijańskiej w Europie, Polsce i miejscu swojego zamieszkania; → wyjaśnia, że sztuka religijna ubogaca przeżycia związane z przeżywaniem liturgii.
36.	Matka Boża Królową	→ integruje wydarzenia i teksty biblijne z liturgią, rokiem	rozmowa kierowana, opowiadanie, praca z	→ rozumie, że Maryja uczy nas zachować wierność	→ wskazuje na polskie sanktuaria będące wotum

	naszych serc	<p>liturgicznym i zwyczajami, aktualnymi wyzwaniem życiowymi</p> <p>→ wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła z życiem narodu</p> <p>→ wskazuje związek okresów liturgicznych z życiem chrześcijańskim</p> <p>→ wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych</p>	<p>obrazem, analiza tekstu biblijnego, praca z tekstem, pokaz, indywidualne wypełnianie kart pracy</p>	<p>Chrystusowi;</p> <p>→ wymienia przejawy kultu maryjnego w Kościele;</p>	<p>wdzięczności narodu Matce Bożej;</p> <p>→ wskazuje w roku liturgicznym akcenty pobożności maryjnej.</p>
	37. Bóg – Honor - Ojczyzna	<p>→ wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła z życiem narodu</p> <p>→ podaje przykłady ludzi modlitwy</p> <p>→ wskazuje na wybranym przykładzie wpływ modlitwy na życie człowieka</p> <p>→ rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej</p> <p>→ wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych</p>	<p>rozmowa kierowana, opowiadanie, praca z obrazem, praca z tekstem biblijnym – czytanie z podziałem na role lub minidrama, praca w grupach, indywidualne wypełnianie kart pracy, śpiew pieśni <i>Nie rzucim, Chryste</i></p>	<p>→ wskazuje na związek wiary z życiem narodu;</p> <p>→ rozumie przynależność do wspólnoty rodziny, Kościoła i narodu;</p>	<p>→ wymienia i prezentuje sylwetki ludzi zasłużonych dla polskiego Kościoła, których życie było świadectwem wiary i ofiarnej służby Bogu i Ojczyźnie;</p>
	38. Najnowsza historia Kościoła w Polsce	<p>→ wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła z życiem narodu</p> <p>→ podaje przykłady ludzi modlitwy</p> <p>→ rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej</p> <p>→ wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych</p>	<p>rozmowa kierowana, praca z obrazem, analiza tekstu biblijnego, praca z tekstem, wykład, indywidualne wypełnianie kart pracy (wyszukiwanie informacji w tekście, uzupełnianie tekstu), „burza mózgów”</p>	<p>→ rozumie przynależność do wspólnoty Kościoła;</p> <p>→ zna historię Kościoła w Polsce – od 1945 roku do czasów współczesnych;</p>	<p>→ wymienia charakterystyczne cechy współczesnego Kościoła w Polsce;</p> <p>→ wymienia i omawia postaci zasłużone dla współczesnego Kościoła w Polsce;</p> <p>→ wie, jak nazywa się biskup diecezji, na której terenie mieszka.</p>
	39. Nasza odpowiedzialność za	<p>→ rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i</p>	<p>rozmowa kierowana, praca z obrazem, analiza tekstu</p>	<p>→ wskazuje własne miejsce w rodzinie, szkole, Kościele i innych społecznościach;</p>	<p>→ wyjaśnia, w jaki sposób można podjąć odpowiedzialność za</p>

	chrześcijańskie dziedzictwo	<ul style="list-style-type: none"> → koleżeńskiej → podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu Kościoła, rodziny, szkoły i społeczeństwa → wskazuje własne miejsce w rodzinie, szkole, Kościele i innych społecznościach 	<p>biblijnego, praca z tekstem, praca w grupach, indywidualne wypełnianie kart pracy (rysunek, wyszukiwanie informacji w tekście)</p>	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje możliwości okazywania wdzięczności za uczestnictwo w chrześcijańskim dziedzictwie; 	<p>chrześcijańskie dziedzictwo;</p> <ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia, jaki powinien być jego osobisty udział w kształtowaniu kultury chrześcijańskiej.
	40. Znaki obecności wiary	<ul style="list-style-type: none"> → integruje wydarzenia i teksty biblijne z liturgią, rokiem liturgicznym i zwyczajami, aktualnymi wyzwaniem życiowymi → wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła z życiem narodu → posługuje się symbolami, odczytuje je i interpretuje → rozwija poczucie przynależności do różnych wspólnot: Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej → odpowiedzialnie podejmuje własne zadania w najbliższym otoczeniu 	<p>rozmowa kierowana, opowiadanie, praca z obrazem, analiza tekstu biblijnego, praca w grupach – parafraza, praca z tekstem, indywidualne wypełnianie kart pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> → rozumie religijne korzenie obrzędów, zwyczajów i tradycji jako znaków obecności wiary na co dzień; → wskazuje na religijny wymiar świąt narodowych i rodzinnych; 	<ul style="list-style-type: none"> → rozumie, że krzyż i inne znaki wiary w przestrzeni publicznej są świadectwem aktywnej obecności chrześcijan; → wskazuje, że troska o obrzędy, tradycje i znaki związane z wiarą, jest wyrazem wdzięczności za uczestnictwo w chrześcijańskim dziedzictwie.
V. Święci i błogosławieni uczą nas wiary	41. „Człowieka nie można zrozumieć bez Chrystusa” bł. Jan Paweł II	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać Objawienie Boże i nauczanie Kościoła → odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego → referuje wydarzenia i teksty biblijne odnoszące się do podstawowych prawd wiary Kościoła → odpowiedzialnie podejmuje własne zadania w najbliższym otoczeniu → wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia 	<p>słowne – uroczyste odczytanie fragmentu Pisma Świętego, analiza tekstu podręcznika, wypełnianie kart pracy, śpiew</p>	<ul style="list-style-type: none"> → interpretuje fragment Ewangelii Mt 7, 24-27; → rozumie, w jaki sposób nauczanie zawarte w Ewangelii i nauczanie papieskie powinno wpływać na codzienność chrześcijanina; 	<ul style="list-style-type: none"> → potrafi uzasadnić stwierdzenie, że fundamentem życia ludzkiego jest Jezus Chrystus; → wskazuje, jak może potwierdzić realizację chrześcijańskiego powołania.

		codziennego			
42. Święci w życiu Kościoła i każdego z nas	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu → przejawia postawę szacunku i zaufania Bogu → angażuje się we własny rozwój emocjonalny i społeczny → wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych → wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego 	słowne, praca z tekstem, śpiew, tworzenie tekstu, „burza mózgów”, wypełnianie kart pracy	<ul style="list-style-type: none"> → wie, kogo określamy mianem „święty”; → potrafi wskazać istotne cechy świętości; 	<ul style="list-style-type: none"> → zna rolę świętych w życiu Kościoła i poszczególnych ludzi; → potrafi podejmować czyny świadczące o dążeniu do świętości. 	
43. Święty Szczepan – pierwszy męczennik chrześcijański	<ul style="list-style-type: none"> → odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego → podaje przykłady ludzi modlitwy → wskazuje na wybranym przykładzie wpływ modlitwy na życie człowieka → wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych → wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego 	słowna, praca z tekstem, praca z kartami pracy, tworzenie tabeli porównawczej	<ul style="list-style-type: none"> → zna życie, działalność oraz przyczyny męczeńskiej śmierci Świętego Szczepana; → wyjaśnia, w jaki sposób dał on świadectwo wierności Chrystusowi; 	<ul style="list-style-type: none"> → rozumie przesłanie pozostawione przez tego świętego dzisiejszym chrześcijanom; → wskazuje, jak może dzisiaj realizować drogę świętości wytyczoną przez Świętego Szczepana. 	
44. Święty Stanisław ze Szczepanowa – patron narodu polskiego	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje różnicę między dobrem i złem w podstawowych sytuacjach moralnych → dostrzega konsekwencje dobra i zła → wskazuje, jak zastosować wskazania prawa Bożego w konkretnych sytuacjach życiowych → wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu → przejawia refleksyjną postawę 	metoda słowna, praca z tekstem, tworzenie wypowiedzi, modlitwa	<ul style="list-style-type: none"> → zna życie, działalność i okoliczności śmierci Świętego Stanisława; → wyjaśnia, dlaczego Święty Stanisław jest nazywany patronem poszanowania Bożych Praw, ładu moralnego i słusznych praw każdego człowieka; 	<ul style="list-style-type: none"> → rozumie, że chrześcijanin ma za zadanie wyznawać swoją wiarę, kierować się jej zasadami moralnymi i być gotowym ich bronić; → wskazuje, w jaki sposób dzisiaj może realizować przesłanie życia Świętego Stanisława. 	

		<p>wobec różnych sytuacji życiowych i zobowiązań moralnych</p> <ul style="list-style-type: none"> → reaguje na niewłaściwe zachowania w określonej grupie → wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych → wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego 			
45. Święta Jadwiga Śląska – wzór troski o ludzi potrzebujących	<ul style="list-style-type: none"> → odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego → wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych → wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego 	<p>rozmowa kierowana, praca z podręcznikiem i kartą pracy, metoda JIGSAW, „burza mózgów”</p>	<ul style="list-style-type: none"> → zna najważniejsze wydarzenia z życia Świętej Jadwigi Śląskiej; → czyta ze zrozumieniem tekst źródłowy; → wymienia dzieła dokonane przez świętą; → słucha i rozważa słowa z Pisma Świętego o młodzieńcu; 	<ul style="list-style-type: none"> → potrafi uszeregować w kolejności chronologicznej te wydarzenia; → zapamiętuje najważniejsze fakty i jako ekspert przekazuje te informacje pozostałym grupom; → stawia pytania dotyczące tekstu biblijnego; → dzieli się doświadczeniem, w jaki sposób możemy naśladować dzisiaj Świętą Jadwigę Śląską. 	
46. Poznańska Piątka – piękno przyjaźni i heroizm czynów	<ul style="list-style-type: none"> → odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego → wskazuje, jak zastosować wskazania prawa Bożego w konkretnych sytuacjach życiowych → podaje przykłady ludzi modlitwy → wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych → wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego 	<p>rozmowa kierowana, praca z podręcznikiem i kartami pracy, synektyka, prezentacja multimedialna – pokaz, artykuł prasowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> → zna najważniejsze wydarzenia z życia chłopców z Poznańskiej Piątki; → wyjaśnia, co to znaczy „iść pod prąd”; → tłumaczy, na czym polega chrześcijańska radość; → czyta ze zrozumieniem tekst źródłowy; → analizuje słowa Świętego Pawła zawarte w Flp 4, 4-7.9; 	<ul style="list-style-type: none"> → podaje przykłady przyjaźni i heroizmu z życia wychowanków salezjańskich; → dokonuje synektyki „iść pod prąd po kamieniach górskich do źródła – iść pod prąd w życiu do źródła wiary”; → pisze artykuł; → wskazuje, w jaki sposób może naśladować w codziennym życiu postawy chłopców z Poznańskiej Piątki. 	

<p>47. Święty Maksymilian – potężne dzieła na Bożą chwałę</p>	<ul style="list-style-type: none"> → rozwiązuje podstawowe sytuacje w duchu wiary chrześcijańskiej → odpowiedzialnie podejmuje własne zadania w najbliższym otoczeniu → wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych → wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego 	<p>rozmowa kierowana, praca z podręcznikiem i kartami pracy, praca z kartami OH lub obrazami, niedokończone zdanie, przepis na chrześcijańską pasję życiową; prezentacja multimedialna o Świętym Maksymilianie, portfolio</p>	<ul style="list-style-type: none"> → zna najważniejsze wydarzenia z życia Świętego Maksymiliana Kolbego; → wyjaśnia, co oznacza słowo „pasja” w odniesieniu do codziennego życia; → wymienia pasje Świętego Maksymiliana; 	<ul style="list-style-type: none"> → czyta tekst źródłowy, analizuje i dokonuje syntezy; → uzupełnia portfolio; → wyjaśnia, co to znaczy, że chrześcijanin ma żyć z pasją na chwałę Boga.
<p>48. Błogosławiony Jerzy Popiełuszko – obrońca prawdy</p>	<ul style="list-style-type: none"> → odnajduje i interpretuje poszczególne fragmenty Pisma Świętego → wskazuje na związki Biblii, wiary i Kościoła z życiem narodu → wskazuje, jak pracować nad rozwojem sumienia chrześcijańskiego → podaje przykłady ludzi modlitwy → wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych 	<p>rozmowa kierowana, praca z podręcznikiem i kartami pracy, metaplan, linia życia, praca z tekstem źródłowym, metoda plastyczna – transparent</p>	<ul style="list-style-type: none"> → zna najważniejsze wydarzenia z życia bł. Jerzego Popiełuszki; → opisuje sytuację Kościoła w czasach komunistycznych; 	<ul style="list-style-type: none"> → tłumaczy znaczenie słów: reżim, szykanować, represjonować; → wyjaśnia znaczenie słów: „Nie daj się zwyciężać złu, ale zło dobrem zwyciężaj” Rz 12, 21.; → robi rachunek sumienia.
<p>49. Błogosławiony Jan Paweł II – apostoł Bożej miłości</p>	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych → wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego 	<p>rozmowa kierowana, praca z podręcznikiem i kartami pracy, „burza mózgów”, „słoneczko”, wiersz diamentowy, projekt edukacyjny (wariant I), pokaz filmu, plakat <i>Droga do Watykanu</i>, karta z liczbami</p>	<ul style="list-style-type: none"> → zna najważniejsze wydarzenia z życia bł. Jana Pawła II; → wymienia najważniejsze dokonania papieża Jana Pawła II; 	<ul style="list-style-type: none"> → uzasadnia, że bł. Jan Paweł II jest apostołem Bożej miłości; → podaje przykłady naśladowania w codziennym życiu bł. Jana Pawła II.
<p>50. Prawda o świętych</p>	<ul style="list-style-type: none"> → referuje wydarzenia i teksty biblijne odnoszące się do 	<p>rozmowa kierowana, praca z</p>	<ul style="list-style-type: none"> → wie, co to jest świętych obcowanie; 	<ul style="list-style-type: none"> → czyta metodą Vasters tekst biblijny;

	obcowaniu	<p>podstawowych prawd wiary Kościoła</p> <p>→ wskazuje w jaki sposób może naśladować postaci świętych</p>	<p>podręcznikiem i kartami pracy,</p> <p>„burza mózgow”, metoda Vasters, praca z obrazem, puzzle plakatowe</p>	<p>→ wyjaśnia znaczenie słowa: obcowanie, komuniam;</p>	<p>→ wymienia duchowe dary.</p>
	51. Jezus przyszedł do nas	<p>→ przejawia postawę szacunku i zaufania Bogu</p> <p>→ rozwiązuje podstawowe sytuacje w duchu wiary chrześcijańskiej</p> <p>→ wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego</p>	<p>rozmowa kierowana, praca z podręcznikiem i kartami pracy, zabawa w licytowanie, podróż w wyobraźni, wiersz połówkowy, kartapracę: płaszcz Jezusa; praca z obrazem</p>	<p>→ wie, że Jezus dotyka nas swoją miłością;</p> <p>→ wymienia, w jaki sposób Jezus to czyni dzisiaj;</p>	<p>→ kształtuje w sobie postawę świadka wiary;</p> <p>→ daje świadectwo wiary.</p>